

РЕШЕНИЕ

№ 112

гр. Плевен, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, IV ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ЦВЕТЕЛИНА М. ЯНКУЛОВА-СТОЯНОВА**

Членове: **РЕНИ В. Г.**
ЕМИЛИЯ АТ. КУНЧЕВА

при участието на секретаря **ДАФИНКА Н. БОРИСОВА**
като разглежда докладваното от **ЦВЕТЕЛИНА М. ЯНКУЛОВА-СТОЯНОВА**
Въззивно гражданско дело № 20234400500806 по описа за 2023 година

Въззивно гражданско производство по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Делото е образувано на основание основание **Въззивна жалба**, регистрирана с **Вх.№17011/22.06.2023г.** по регистъра на Районен съд – Плевен, подадена по въззивните жалбоподатели **Д. Ц. Т.** от гр. Варна, ул.*** и **И. Ц. П.** от гр.София, ж.к.*** – ищци в първоинстанционното производство по гр.д.№6142/2022г. по описа на Плевенски районен съд, Гражданско отделение, чрез пълномощника адв. **Б. К.**, с адрес в гр.Плевен, бул.***, срещу постановеното по делото от XIII-ти гр.с-в съдебно Решение №832/07.06.2023г., с което е допуснато извършване на съдебна делба между страните по делото върху поземлен имот с идентификатор №56722.114.4 по кадастралната карта и кадастралните регистри, с площ от 2380кв.м., с трайно предназначение земеделска, начин на ползване „нива“ в местност „***“, 5-та категория, номер по предходен план 114.4.

Във въззивната жалба се твърди, че обжалваното решение е неправилно и се прави искане да бъде отменено и вместо въззивният съд да постанови друго по същество на спора, с което да допусне делба между лица и делбени квоти, съгласно описаното в обстоятелствената част на исковата молба. Излагат се оплаквания, както следва: Съдът неправилно е допуснал делба между всички наследници по закон съобразно наследствените им дялове. Същият не е съобразил изложеното в исковата молба и представените писмени доказателства, че наследниците по закон с изключение на ответника **В. Л. С.**, са

прехвърлили своите съсобствени части на двамата ищци. Поради това делба следва да се допусне само между двамата ищци и ответника В. Л. С., като при определяне на дяловете се съобразят прехвърлителните сделки, обективирани в представените нотариални актове.

Препис от въззивната жалба са връчени на ответниците по същата, които са и ответници в първата инстанция. В предоставения 2-седмичен срок, по делото не са постъпили отговори на въззивната жалба.

Делото е насрочено за разглеждане в открито съдебно заседание на въззивната инстанция на 13.02.2024г. с призоваване на страните.

Изпратената призовка до ответницата по въззивната жалба С. Л. Д. е върната в цялост с уведомление, че лицето е починало. От служебно изисканото Удостоверението за наследници Изх.№83-5666/19.12.2023г на Община Плевен, се установява, че страната С. Л. Д. е починала на ***, т.е. след постановяване на първоинстанционното решение от 07.06.2023г. и е оставила наследници по закон, призовани към наследяване три лица – съпруг и две дъщери.

С Определение №49/09.01.2024г., въззивният съд е постановил следното: Конституиран е на основание чл.227 от ГПК като ответници по въззивната жалба, наследниците на първоначалната ответнища по въззивната жалба С. Л. Д., починала на ***:

- Т. М. Д., ЕГН-***** – съпруг с регистриран адрес в гр.Плевен, ул.***, ап.19;
- Д. Т. С., ЕГН-***** – дъщеря, регистрирана с адрес в гр.Плевен, ул.“Люляк“№53, ет.2, ап.4;
- А. Т. Д., ЕГН-***** – дъщеря с регистриран адрес в гр.Плевен, ж.к.***.

Разпоредил е на новоконституираните страни да се изпратят преписи от обжалваното решение на РС-Плевен, въззивната жалба, въз основа на която е образувано настоящето производство, Определение №1747/05.12.2023г., постановено по настоящето дело, както и препис от определението за конституирането им, и същите да се призоват за открито съдебно заседание на въззивната инстанция, насрочено за 13.02.2024г. от 10.30ч.

В проведеното о.с. на въззивната инстанция, двамата въззивни жалбоподатели са представлявани от адв. Д. Н. от АК-Плевен, преупълномощена от адв. Б. К., която поддържа въззивната жалба и моли да бъде уважена.

Ответницата по въззивната жалба А. Т. Д. (заместила в процеса починалата си майка С. Л. Д.) се явява лично и заявява следното: Майка и всички други наследници, с изключение на ответника по въззивната жалба В. Л. С. от гр.София – брат на майка ѝ, са продали своите дялове на въззивните жалбоподатели и са получили от тях парични суми. Поради това счита, че процесът не я касае и не следва да участва като страна.

Останалите страни, не са участвали във въззивното производство (лично или чрез пълномощници).

Страните не са заявили нови доказателствени искания и пред въззивната инстанция не са представени доказателства.

Плевенският окръжен съд, Гражданско отделение, IV-ти възз.гр.с-в, като провери обжалваното решение с оглед на събраните по делото доказателства, нормативната уредба и относимата съдебна практика, приема следното:

Въззивната жалба, регистрирана с Вх. № 17011/ 22.06.2023г. по регистъра на Районен съд – Плевен, подадена по въззивните жалбоподатели Д. Ц. Т. от гр. Варна, ул.* и И. Ц. П. от гр.София, ж.к.*** – ищци в първоинстанционното производство по гр.д.№6142/2022г. по описа на Плевенски районен съд, Гражданско отделение, чрез пълномощника адв. Б. К., с адрес в гр.Плевен, бул.***,срещу постановеното по делото от XIII-ти гр.с-в съдебно Решение №832/07.06.2023г., с което е допуснато извършване на съдебна делба между страните по делото върху поземлен имот с идентификатор №56722.114.4 по кадастралната карта и кадастралните регистри, с площ от 2380кв.м., с трайно предназначение земеделска, начин на ползване „нива“ в местност „***“, 5-та категория, номер по предходен план 114.4, е подадена в срок, срещу съдебен акт, подлежащ на обжалване, от надлежна страна, при наличие на правен интерес, поради което е процесуално ДОПУСТИМА и следва да бъде разгледана по същество.**

Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА, но по съображения, които са различни от изложените в нея.

Първоинстанционното производство по гр.д..№6142/2023г. по описа на Плевенски районен съд, Гражданско отделение, е образувано по иск за съдебна делба на недвижим имот, представляващ, поземлен имот с идентификатор №56722.114.4 по кадастралната карта и кадастралните регистри, с площ от 2380кв.м., с трайно предназначение земеделска, начин на ползване „нива“,находящ се в землището на гр.Плевен, местност „***“, 5-та категория, номер по предходен план 114.4., предявен от ищите(понастоящем въззивни жалбоподатели) Д. Ц. Т., ЕГН-*****, с постоянен адрес в гр. Варна, ул.*** и И. Ц. П., ЕГН-***** с адрес в гр. София, ж.к.***, чрез пълномощника адв. Б. К. с кантора в гр.Плевен, бул.***, срещу шестима ответници (понастоящем ответници по въззивната жалба): В. Л. С., ЕГН-***** от гр.София, Община-***, С. Л. Д., ЕГН-***** от гр.Плевен,бул.***, Б. Ж. Г., ЕГН-***** с адрес в гр.София, ж.к.***, С. Ж. Г., ЕГН-54 03016370, с адрес в гр.София, ул.***, П. Н. Н., ЕГН-***** с адрес в гр.Плевен, ж.к.*** и П. Н. Г., ЕГН-***** с адрес в Община-Плевен, с.***, ул.***.

В исковата молба се твърди следното:

Като наследници на Я. Х. Н., починал на ***г., ответниците са съсобственици на недвижим имот в землището на гр.Плевен, съгласно Решение №18-30/30.06.1999г. на Поземлена комисия-Плевен, представляващ поземлен имот с идентификатор №56722.114.4 по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени

със Заповед ОРД-18-71/06.06.2008г. на Изпълнителния директор на АГКК, с площ от 2380кв.м., с трайно предназначение земеделска, начин на ползване „нива“, находящ се в землището на гр.Плевен, местност „****“, 5-та категория, номер по предходен план 114.4., при конкретни съседи.

С нотариален акт №75, т.П, рег.№1661, дело №148/2021г. на нотариус С. Л., ответницата П. Н. Л. е дарила на ищите 1/24 от процесния имот;

С нотариален акт №76,т.П, рег.№1664, дело №2149/2021г. на нотариус С. Л., ответниците П. Н. Н., С. Л. Д. и П. Н. Г., са продали на ищите собствените си 11/24 идеални части от процесния имот.

С нотариален акт №5,т.V, рег.№506/2021г. на нотариус С. Л., ответниците Б. Ж. Г. и С. Ж. Г. са продали на ищите собствените си 8/24 идеални части от процесния имот.

Страните не могат да постигнат съгласие относно поделемостта на имота, поради което ищите молят, съдът да постанови извършването на съдебна делба. Конкретни искания относно дяловете на съделителите и начина на извършване на делба, не са направени.

Към исковата молба са приложени следните писмени доказателства: Скица на поземления имот №15-1222732-20.10.2022г., издадена от СГКК- Плевен, Решение №18-30/30.06.1999г. на ПК-гр.Плевен; Нотариален акт №75, т.П, рег.№1661, дело №148/2021г. на нотариус С. Л. с район на действие РС-Плевен; Нотариален акт №76,т.П, рег.№1664, дело №2149/2021г. на нотариус С. Л.; Нотариален акт №5,т.V, рег.№506/2021г. на нотариус С. Л.; Удостоверение за наследници на Я. Х. Н., издаден от Община-Плевен.

Преписи от исковата молба и приложенията към нея, са връчени на ответниците.

По делото е постъпило писмено изявление, подадено от ответника В. Л. С., с което същият заявява, че не желае да продава притежаваната идеална част от имота.

Останалите ответници не са подали отговори на исковата молба, не са се явили в проведеното открито съдебно заседание в първата инстанция, не са изразили становище по иска и не са представили доказателства.

Плевенският районен съд, Гражданско отделение, XIII-ти граждански състав е постановил обжалваното съдебно Решение №832/07.0.2023г., с което е допуснал да се извърши съдебна делба на описания в исковата молба недвижим имот с идентификатор №56722.114.4, представляващ на от 2380кв.м.,находящ се в землището на гр.Плевен, местност „****“, между общо осем броя съделители - двамата ищци и посочените като ответници шест наследници по закон на бившия собственик, при 24 равни части – по 3/24 ид. части за всеки съделител.

Плевенският окръжен съд, Гражданско отделение, IV-ти граждански въззивен състав приема, че постановеното РЕШЕНИЕ е ВАЛИДНО, но НЕДОПУСТИМО.

Във въззивната жалба не се излагат оплаквания във връзка с валидността и допустимостта на обжалваното решение, а съгласно правомощията по чл.269 от ГПК, въззивният съд не установи наличието на пороци, които да обуславят нищожност на обжалвания съдебен акт. Съдът обаче **приема, че решението е недопустимо като постановено без участието на двама задължителни необходими процесуални другари, чието участие представлява абсолютна положителна процесуална предпоставка за допустимост на процеса.**

За да формира този извод, въззивният съд съобрази следното:

В исковата молба се твърди и от представените с нея писмени доказателства се установява, че двамата ищци са придобили идеални части от недвижимия имот – предмет на съдебна делба, чрез три броя правни сделки, сключени в нотариална форма, както следва:

- 1/24 идеални части са придобити общо от двамата ищци, чрез договор за дарение, сключен на 29.04.2021г., изразен в Нотариален акт №75,т.ІІ, рег.№1661, нот.д. №148/2021г. по описа на нотариус С. Л. с район на действие РС-Плевен, рег.№*** на Нотариалната камара, с който наследницата по закон на общия наследодател П. Н. Н. е дарила на двамата ищци 1/24 идеална част от наследствения имот, представляващ нива от 2380кв.м. в землището на гр.Плевен, местност „***“, като имотът е подробно индивидуализиран(л.11 от първоинстанционното дело);

- 11/24 идеални части, ищците са придобили чрез договор за покупко-продажба, сключен на 29.04.2021г с трима от наследниците по закон на бившия собственик – С. Л. Д. (заместена при условията на чл.227 от ГПК от наследниците си по закон –Т. М. Д., Д. Т. С. и А. Т. Д.), П. Н. Г. и П. Н. Н., изразен в Нотариален акт №76,т.ІІ, рег.№1664, нот.д.№149/2021г. по описа на нотариус С. Л. с район на действие РС-Плевен, рег.№*** на Нотариалната камара.(л.12 от първоинстанционното дело)

- 8/24 идеални части, ищците са придобили с договор за покупко-продажба, сключен на 14.12.2021г., с други двама от наследниците на общия наследодател – Б. Ж. Г. и С. Ж. Г., изразен в нотариален акт №55,т.V, рег.№4808, дело№506/2021г. по описа на нотариус Сл Л. с район на действие РС-Плевен.

Трите сделки са вписани в Службата по вписванията – гр.Плевен.

От горното е видно, че петима от общо шест наследници по закон, призовани към наследяване с равни права (по 1/6 ид.ч, съответна на 4/24 ид.ч.), в качеството им на внуци на бившия собственик Я. Х. Н., са прехвърлили на двамата ищци притежаваните от тях идеални част от наследствения имот, общо в размер на 20/24 идеални части (12/24ид.ч.+11/24ид.ч.+8/24ид.ч.). Само наследникът В. Л. С. е останал собственик на притежаваната от него 1/6 идеална част, съответстваща на 4/24 ид.части.

Съгласно чл.22,ал.1, изр.1 от СК(2009), вещните права, придобити преди брака, както и придобитите по време на брака по наследство и по дарение, принадлежат на съпруга, който ги е придобил. В процесния случай двамата ищци са придобили чрез

дарение, получено от наследницата по закон П. Н. Н., общо 1/24 идеални част от делбения имот и независимо дали при сключването сделката са били в граждански брак, по силата на чл.22,ал.1,изр.1 от СК, са станали индивидуални собственици на придобитото. Конкретно, двамата са придобили в обикновена съсобственост , с равни права общо 1/24 идеална част, от което следва, че всеки от тях притежава по 1/48 идеална част;

Съгласно чл.21,ал.1 от СК(2009), вещните права, придобити по време на брака в резултат на съвместен принос, принадлежат общо на двамата съпрузи, независимо от това на чие име са придобити. Съгласно ал.3, съвместният принос се предполага до доказване на противното. По силата на тази разпоредба, възмездно придобитите по време на брака имоти, принадлежат общо на двамата съпрузи в режим на съпружеска имуществена общност (СИО), независимо дали са придобити на името само на един от съпрузите, а другият да не е присъствал при изповядване на възмездната придобивна сделка. В случая е безспорно установено, че с два договора на покупко-продажба, двамата ищци са придобили общо 19/24 идеални части от делбения имот(11/24ид.ч.+8/24 ид.ч.) Конкретно: Наследницата П. Н. Н. е продала 3/24 ид.части, като преди това е подарила останалата 1/24 ид.ч.; Наследниците С. Л. Д., П. Н. Г., Б. Ж. Г. и С. Ж. Г., са продали притежаваните от всеки един по 4/24 идеални части. Ако двамата ищци като купувачи по договорите за продажба на идеални части от недвижим имот, не са били в граждански брак при сключването на двата договора, същите са станали обикновени собственици на придобитите 19/24 идеални части, като всеки от тях би имал право на по 19/48 идеални части.. Ако обаче са били в граждански брак, закупените 19/24 идеални части стават съсобственост на двете съпружески двойки, като всеки от купувачите и неговият съпруг притежават в режим на СИО по 19/48 идеални части.

Какви са данните в случая? – При извършена служебна проверка в срока за произнасяне, въззивният съд установи, че при сключването на договорите за покупко-продажба на идеални части от делбения имот през 2021г, и двамата купувачи, които са ищци в първата инстанция, а понастоящем въззивни жалбоподатели, са били в граждански брак, както следва: Съделителят И. Ц. П. с постоянно местожителство в гр.София, е в граждански брак с лицето В. Н. П.а, живуща на същия адрес, от 1987г. Съделителката Д. Ц. Т. с постоянно местожителство в гр.Варна, е в граждански брак с лицето К. Д. Т., живущ на същия адрес, от 1990г. При това положение, съгласно чл.21,ал.1 от СК, закупените от съделителите И. Ц. П. и Д. Ц. Т. общо 19/24 идеални части от поземления имот, предмет на съдебна делба, принадлежат не само на купувачите, но и на техните съпрузи, в резултат на което съпружеската двойка И. и В. П.и притежават в режим на СИО 19/48 идеални части, а съпрузите Д. и К. Т. – също 19/48 ид. части в режим на СИО.

В гражданско-съдебни производства, касаещи разпореждане с имоти, придобити в режим на СИО, двамата съпрузи за задължителни процесуални другари. На още по-голямо основание съпрузите са задължителни, необходими процесуални другари в производство за съдебна делба на имоти, придобити в режим на СИО, тъй като делба, извършена без участие на някой от съсобствениците е нищожна.

От данните по делото е видно, че не съществува каквато и да е индиция за участие в съдебното производство на съпрузите на двамата ищци, чието участие е задължително и представлява абсолютна процесуална предпоставка за допустимост на процеса и на постановения съдебен акт. В тази връзка ВКС, приема следното в т.6 от Тълкувателно решение № 1/ 9.12.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2013 г., ОСГТК : Нарушаването на изискването за съвместна процесуална легитимация е нередовност на исковата молба, за която съдът следи служебно и е задължен да упражни правомощията си съгласно [чл. 129 ГПК](#). Когато правото на участие в процеса на задължителния необходим другар е нарушено и първоинстанционното решение е постановено без неговото участие, порокът на съдебния акт не може да се санира чрез конституирането му във въззивното производство, с оглед въведените в [ГПК](#) преклузии, в условията на ограничен въззив и забраната за събиране на доказателства във въззивното производство, освен предвидените изключения. Ако задължителният необходим другар е ищец /активно другарство/, искът не може да бъде предявен без неговото участие. Ако задължителният другар е ответник /пасивно другарство/, производството по отношение на него следва да започне с връчване на препис от исковата молба и даване на срок за отговор по [чл. 131 ГПК](#), за да реализира правото си на защита. Когато въззивният съд констатира, че първоинстанционното решение е постановено без участието на задължителен другар, следва да обезсили обжалваното решение и да върне делото на първоинстанционния съд за ново разглеждане с участието на задължителния необходимия другар.

При съобразяване данните по делото и постановките на цитираното ТР№1/2013г. по тълк.д.№1/2013г. на ОСГТК на ВКС, настоящият въззивен състав приема, че обжалваното решение следва да бъде обезсилено като недопустимо съгласно чл.270 от ГПК и делото да се върне на РС-Плевен, ГО, друг съдебен състав, за ново разглеждане.

При новото разглеждане на делото, първоинстанционният съд следва да съобрази следното:

Делото за съдебна делба следва да се разгледа и реши с участието на съпрузите на двамата ищци (В. Н. П.а и К. Д. Т.), които са задължителни необходими процесуални другари в процеса, образуван по иск за делба на недвижим имот, идеални части от който са придобити в режим на СИО. В случая задължителните необходими и другари следва да са ищци, тъй като искът за делба е предявен от техните съпрузи /активно другарство/, а искът не може да бъде предявен без тяхното участие. При безспорно установената липса на съвместна процесуална легитимация, исковата молба е нередовна и съдът следва да остави същата без движение съгласно чл.129 от ГПК, като укаже същата да се приподпише и от съпрузите на двамата първоначални ищци.(При евентуален отказ съпрузите на ищите да приподпишат исковата молба, последните могат да бъдат посочени и призовани като ответници, тъй като тяхното участие по делото е задължително)

При решаване на делото по същество, първоинстанционният съд следва да съобрази и следното: Съсобствеността върху делбения недвижим имот е възникнала от смесен фактически състав – наследяване по закон и три броя правни сделки – един договор

за дарение и два договора за покупко-продажба на идеални части. В резултат на това двамата ищци са придобили като лично имущество съгласно чл.22,ал.1 от СК общо 1/24 идеална част в резултат на дарение, или всеки от тях – по 1/48 идеална част. В режим на СИО с техните съпрузи(които задължително следва да участват в производството по делото) са придобити 19/24 идеални части, или всяка съпружеска двойка притежава в СИО по 19/48 идеални части. Наследникът по закон В. Л. С., който е ответник в първата инстанция и ответник по въззивната жалба, притежава на основание наследяване 1/6 идеална част, съответстваща на 4/24 и на 8/48ид. части. Следователно, при съобразяване на доказателствата, с които е попълнено делото на настоящия етап, съдебна делба следва да се допусне при 48 равни части, от които 8(осем) части за съделителя В. Л. С., 1(една) част за съделителя И. Ц. П., 1 (една) част за съделителката Д. Ц. Т., 19(деветнадесет части) в режим на СИО за съпрузите И. Ц. П. и В. Н. П.а, 19(деветнадесет) части в режим на СИО за съпрузите Д. Ц. Т. и К. Д. Т..

Въззивният съд приема, че останалите наследници по закон на бившия собственик Я. Х. Н.(с изключение на В. Л. С.), неправилно са посочени като ответници в производството за съдебна делба, тъй като прехвърляйки своите идеални части на ищите, са се лишили от правото на собственост върху части от делбения имот и затова нямат качеството на съделители. Впрочем, и във въззивната жалба, двамата въззивни жалбоподатели, които са ищци в първата инстанция, заявяват, че неправилно е допусната делба с участието на П. Н.Н., С. Л.Д.(за която съдът посочи, че е заместена от наследниците си), П. Н. Г., Б. Ж. Г. и С. Ж. Г.. При това положение и с оглед улесняване на първоинстанционния съд, ищите биха могли да оттеглят или да се откажат от иска против ответниците с изключение на ответника В. Л. С.. При положение, че наследниците по закон са посочени като ответници, съдът дължи произнасяне, например като постанови, че не допуска делба с тяхно участие.

Въззивният съд не присъжда разноски за настоящата инстанция, поради следното: Съгласно чл.78 от ГПК всяка страна има право на разноски с оглед изхода на делото.В процесния случай с въззивното решение е обезсилено обжалваното решение на РС и делото е върнато на същия съд, друг състав за ново разглеждане. Т.е спорът не е решен по същество. Затова въззивният съд не следва да присъжда разноски, тъй като такива се дължат само ако спорът е решен по същество. Сторените разноски ще бъдат присъдени със съдебния акт, поставен по същество на спора, при новото разглеждане на делото.

По изложените съображения, Плевенският окръжен съд, IV-ти въззивен граждански състав, на основание чл.270,ал.3 от ГПК

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА като НЕДОПУСТИМО съдебно РЕШЕНИЕ №832/07.06.2023г., постановено от Плевенски районен съд, Гражданско отделение,

ХШ-ти гр.с-в по гр.№6142/2022г. по описа съда.

**ВРЪЩА делото на Районен съд-Плевен, Гражданско отделение,
друг съдебен състав за ново разглеждане.**

**РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ
в 1-месечен срок от връчването на страните.**

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____